23 (2020-2021) – Nr. 2-H
ingediend op 13 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Martine Fournier

over het ontwerp van decreet

van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020

23 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2-A t.e.m. G: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
23-Z (2020-2021) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsuitvoering
36 (2020-2021) – Nr. 1: Rekeningenrapport van het Rekenhof over 2020

verzendcode: BEG
OPE

Vlaams Parlement

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Bart Claes.

Vaste leden:
Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors;
Bart Claes, Carmen Ryheul, Wim Verheyden;
Lode Ceyssens, Martine Fournier;
Marino Keulen, Mercedes Van Volcem;
Imade Annouri, Stijn Bex;
Els Robeyns.

Plaatsvervangers:
Arnout Coel, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Axel Ronse, Paul Van Miert;
Roosmarijn Beckers, Johan Deckmyn, Leo Pieters;
Karin Brouwers, Joke Schauvliege;
Els Ampe, Stephanie D'Hose;
Björn Rzoska, Jeremie Vaneeckhout;
Annick Lambrecht.

Toegevoegde leden:
Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting door minister Lydia Peeters 4
2. Bespreking 5
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden 5
2.2. Antwoorden van minister Lydia Peeters 6
3. Indicatieve stemming 6
Gebruikte afkortingen 7
Bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op 8 juli 2021 het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 23/1). De rekening 2020 Mobiliteit en Openbare Werken werd besproken samen met de beleids- en begrotingstoelichting Mobiliteit en Openbare Werken bij de begrotingsuitvoering 2020 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 23-Z/1).

De schriftelijke antwoorden van minister Lydia Peeters zijn, net als haar presentatie die ze gebruikte bij de toelichting, terug te vinden op de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(*Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd*.)

1. Toelichting door minister Lydia Peeters

Minister *Lydia Peeters* licht toe dat het de eerste keer is dat binnen het kader van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt teruggeblikt op de uitvoering van de begroting. De focus van het beleid ligt op drie essentiële pijlers: een vlotte en duurzame mobiliteit, comfortabele en veilige fietsinfrastructuur en verkeersveiligheid.

Voor de uitvoering van het GIP en de realisatie van het beleid werden heel wat middelen uitgegeven (zie slide 3 van de presentatie). Er werd voor 2,155 miljard euro aan middelen vastgelegd voor 795 projecten. Het grootste deel ervan, namelijk 449, bevinden zich bij het AWV. De minister wijst op de hoge percentages van de vastleggingen ten opzichte van het goedgekeurd budget. In 2018 bedroeg dit in totaal 70% en in 2020 98,3%. Het is de ambitie van de minister om dit vastleggingspercentage op dit hoge niveau te houden. De reden dat budgetten niet voor 100% worden vastgelegd heeft grotendeels te maken met de overdracht van kredieten. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de leefbaarheidsprojecten van Lantis.

Voor fietsinfrastructuur werd in 2020 meer dan 178 miljoen euro vastgelegd voor 603 projecten (zie slide 4), waarvan 340 bij het AWV. Iets meer dan 11 miljoen euro werd vastgelegd voor onder meer het Fietsfonds (9,2 miljoen euro) en de Toolbox duurzame mobiliteit.

Vervolgens gaat minister Lydia Peeters in op de overdrachten. Ze verwijst naar de opmerkingen van het Rekenhof hierover in het rekeningenrapport over 2020 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 36/1, p. 79). Het Rekenhof stelt vast dat op nagenoeg alle begrotingsartikels de overdrachten van vastleggingskredieten tegenover die van eind 2019 daalden. Voor het Overkappingsfonds voor de leefbaarheidsprojecten van Lantis stegen de overdrachten wat volgens de minister logisch is.

De ontvangsten voor het Verkeersveiligheidsfonds voor 2020 bedroegen 33,7 miljoen euro. Daartegenover stonden in 2020 vastleggingen voor 47,2 miljoen euro.

Verder gaat de minister dieper in op de coronagerelateerde uitgaven in 2020. In het kader van de duurzaamheid werden er binnen het beleidsdomein MOW maatregelen genomen voor het collectief vervoer. Het gaat onder meer om leningen voor de autobus- en autocarsector en de taxisector. Daarvoor werd in respectievelijk 16 en 12 miljoen euro voorzien (zie slide 6). Van deze leningen werd echter weinig gebruik gemaakt, in tegenstelling tot de subsidies voor de autobus- en autocarsector (7,5 miljoen euro van de geraamde 8,5 miljoen euro). De subsidie voor de regionale luchthavens werd geraamd op 2,6 miljoen euro waarvan 2,3 miljoen euro werd vastgelegd. Voor de steun voor de sector deelmobiliteit werd 0,4 miljoen euro (van de geraamde 0,5 miljoen euro) vastgelegd. Het grootste deel van de coronasteunmaatregelen werd toegekend aan VVM - De Lijn die tijdens de corona-

crisis bleef rijden en extra veiligheidsvoorzieningen moest nemen (58,5 miljoen euro voor VVM - De Lijn en 7 miljoen euro voor extra bussen via de pachters).

Ondanks de coronacrisis is MOW blijven investeren: 2,2 miljard euro voor het GIP in 2020 (2 miljard euro in 2019 en 1,6 miljard euro in 2018). De minister wijst er ten slotte op dat de facturen snel werden betaald waardoor de verwijlintresten daalden: in 2019 1,8 miljoen euro versus 1,5 miljoen euro in 2020. Dat is nog steeds een hoog bedrag maar moet ook bekeken worden ten opzichte van de vele facturen. Het doel is om het bedrag aan verwijlintresten nog verder te verlagen.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

2.1.1. Tussenkomst van Bert Maertens

Bert Maertens vindt het goed om de uitgaven te bekijken, zeker van een coronajaar. De hoge vastleggingspercentages duiden op vooruitgang en realisaties ondanks de coronacrisis.

Hij leest dat er in 2020 onderhandelingen plaats hadden tussen enerzijds het Vlaamse Gewest en anderzijds de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge over een nieuwe subsidieovereenkomst met betrekking tot de veiligheid en de beveiliging van de regionale luchthavens. De onderhandelingen werden voortgezet in 2021. Wat is de stand van zaken?

Voor de uitvoering van de prioritaire spoorprojecten worden in 2021 een aantal studies uitgevoerd. Bert Maertens vraagt meer informatie hierover.

Wat is de stand van zaken voor de nieuwe oproep van het Pendelfonds in 2021? Waarvoor kreeg de Fietsersbond een aanvullende subsidie? Waarom hadden de leningen in het kader van de coronasteun voor de autobus- en autocarsector en de taxisector geen succes? Wat is de reden voor het feit dat de ontvangsten uit de verkoop van gronden 1,2 miljoen euro lager liggen dan voorzien in de begroting 2020?

Een nieuw centraal bedienings- en bewakingssysteem voor de autosnelwegverlichting werd in dienst genomen. De uitrol van de bijbehorende lokale besturingsapparatuur en aansluiting van de bestaande installaties op het centrale systeem is voor drie vierde afgerond. Wanneer zal het resterende kwart klaar zijn? Hoe wordt dit centraal systeem voorlopig geëvalueerd?

2.1.2. Tussenkomst van Rita Moors

Rita Moors zegt dat door het minder verkeer door de coronacrisis er harder werd gereden en de ongevallen ernstiger waren. Dat toont het belang van verkeersveiligheid aan. Ook op dit vlak werd er in 2020 heel wat gerealiseerd.

De resultaten van de identificatie en prioritering van de gevaarlijke wegsegmenten op het hoofdwegennet werden gebruikt met het oog op het uitvoeren van verkeersveiligheidsinspecties. Hoeveel verkeersveiligheidsinspecties hadden er plaats?

Hoeveel steden en gemeenten hebben het Charter Werftransport ondertekend? Hoe wordt het geëvalueerd? De geplande Dag van de Motorrijder werd als gevolg van de COVID-19 maatregelen geannuleerd. Werden er in 2020 initiatieven genomen ter vervanging? Wat is de stand van zaken van het truck guidance systeem in en rond de haven van Antwerpen?

Een belangrijk deel van de opbrengsten uit de kilometerheffing gaat naar het flankerend beleid en dan vooral naar het subsidiemechanisme ecologisch en veilig transport. Er werd beslist om dit subsidiemechanisme aan te passen. Voor wanneer staat dit op de agenda?

2.1.3. Tussenkomst van Stijn Bex

Stijn Bex vraagt of het feit dat de vastleggingspercentages zo hoog liggen, betekent dat de coronacrisis geen invloed heeft gehad op de mate waarin geplande investeringen effectief werden uitgevoerd.

Kan de minister al zeggen hoeveel middelen De Lijn nodig zal hebben voor de coronamaatregelen in 2021?

92% van de middelen die voorzien waren voor fietsbeleid, werden vastgelegd. Wat gebeurt er met de resterende 8% aan middelen? Zijn die verloren?

2.1.4. Tussenkomst van Martine Fournier

Martine Fournier feliciteert de minister met de hoge vastleggingspercentages en het bedrag van 178 miljoen euro aan fietsinvesteringen.

2.2. Antwoorden van minister Lydia Peeters

Minister *Lydia Peeters* wijst er op dat wat voorligt een terugblik is op 2020. De antwoorden op de vragen over 2021 en op technische vragen zal ze opvragen en schriftelijk bezorgen (zie bijlage).

Ze kan alleen maar samen met de parlementsleden vaststellen dat de autobus- en autocarsector en de taxisector nauwelijks gebruik maakten van de mogelijkheid tot lenen. De reden hiervoor is niet duidelijk.

Het subsidiemechanisme ecologisch en veilig transport in het kader van de flankerende maatregelen voor de kilometerheffing zal in het najaar 2021 worden aangepast.

Op de vraag wat er gebeurt met de 8% niet-vastgelegde middelen voor het fietsbeleid, antwoordt de minister dat ze deze middelen niet kan overdragen voor fietsbeleid in 2021. In het verleden werd de afspraak gemaakt dat de niet-benutte middelen naar het Overkappingsfonds voor de leefbaarheidsprojecten gaan. Ze vindt het belangrijk om deze vastleggingspercentages nauwgezet te blijven opvolgen om eventueel tijdig te kunnen bijsturen of over te schakelen naar reserveprojecten die werden opgenomen in het GIP.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020, bevoegdheid Mobiliteit en Openbare Werken van minister Lydia Peeters, wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Bart CLAES,
voorzitter

Martine FOURNIER
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
GIP	geïntegreerd investeringsprogramma
Lantis	Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken
LEM	luchthavenexploitatiemaatschappij
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
VVM	Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn